

ΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΠΡΟΙΚΟΔΟΣΙΩΝ

Ἀγαπητὲ Διευθυντά,

Φρονῶν ὅτι προσφέρω πρόσφορον ἔρανον εἰς συγκομιδὴν ὕλης ἀναγνωσίμου τῆς «Φιλολογικῆς Ἠχοῦς» ἀποστέλλω Γράμμα πατριαρχικὸν, ἀποστελλόμενον πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας καὶ καταργοῦν τὸ κατὰ τὰς προικοδοσίας ἐπεισφροῖσαν κακόν. Διατριβὰς ἱκανῶς ἐκτενεῖς ἐξέδωκα ἐν Η' τόμῳ τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» καὶ ἐν ΚΑ' τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ἀντικείμενον ἐχούσας παρομοίαν ἐνέργειαν τοῦ Πατριάρχου κατὰ τῆς πολυτελείας καὶ τῆς ὑπερμέτρου σπατάλης περὶ τὰς προικοδοσίας. Πρὶν τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως καταδικάσῃ τὸ περὶ τὰς προικοδοσίας κακόν, προηγήθη ἐν τῇ καταδικῇ ἡ τῶν Ἰωαννίνων φιλογενῆς κοινότης. Οἱ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὀρθόδοξοι ἡλθον κατόπι, μετ' αὐτοὺς ἕτεροι κοινότητες καὶ ὕστερον ἡ τῆς Νικομηδείας.

Γράμματα τοιαῦτα χρήσιμα γίνονται ἡμῖν πρὸς γνῶσιν ἡθῶν τε καὶ χαρακτήρων, οἷα λ. χ. τὰ ἐν ζ' δ' καὶ ε' τοῦ παρόντος γράμματος. Ἐν ταῖς «Κανονικαῖς Διατάξεσι» μου εὕρισκει τις παρόμοια. Ὅστις θέλει ἵνα μελετήσῃ εὕρισκει καὶ θέματα μελέτης καὶ σκέψεων ἀφορμὰς. Ἰσως φωτισθῇ καὶ ἐπὶ τοιούτων ζητημάτων ἐπικαίρων πάντοτε, ἢ, καθὼς αἱ παρ' ἡμῖν ἐφημερίδες γράφουσι, φλεγόντων.

Ἐπιτρέψατέ μοι, ἀγαπητὲ, ἵνα μὴ ὀνομάσω ταῦτα φλέγοντα. Ὅπου φλόξ αἰσθήματος θερμαίνει καρδίας ἀγνάς, ἐκεῖ λόγος καὶ συζητήσεις περὶ προικοδοσίας καὶ χρηματολογίων οὐδεμίαν ἔχουσι χώραν. Αἱ τοιαῦται συναλλαγαὶ καθιστῶσι τὸ ζήτημα τοῦ ἱερωτέρου τῶν ἐπὶ γῆς συναλλαγματῶν ὄχι φλέγον, ἀλλὰ τοῦτ' αὐτὸ ψύχον.

Ἐρ Κωνσταντινουπόλει, 9 φεβρουαρίου 1896.

Ἰωάννης Φίλος

ΜΑΝΟΥΗΛ Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΑΝΘΙΜΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟ ΚΥΖΙΚΟΥ ΚΑΤΑ ΠΡΟΙΚΟΔΟΣΙΩΝ.

Ἀνθίμος ἐλέφ Θεοῦ κτλ.

Περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἀδιαλείπτου προνοίας καὶ τῆς μετὰ ζήλου αὐτῆς προμηθείας πᾶς τις ἂν ὁμολογήσειεν, ὅτι μὴ μόνον τὰ ἐγγύς καὶ οἰκειότερα τοῦ χριστιανύμου λαοῦ περισκοπεῖ, καὶ διατιθεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὰ πόρρω ἐξικνουμένη, ὥσπερ ἐξ ἀπόπτου τινὸς ἀπὸ τῆς οἰκου-

νικῆς περιωπῆς ἐπεξέρχεται φιλοστόργως τὰ κατὰ μέρος συμπίπτοντα, τὰ συμφυῖ, δηλ. καὶ σύστοιχα τῷ κανονικῷ βίῳ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ τῇ τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος περὶ τοὺς νομίμους γάμους διατάξει, συμβάλλοντα διατιθεῖ καὶ ἐπανορθοῦ καὶ οὐδὲν ἀθεράπευτον ἀνέχεται παραλίπειν, ἀλλὰ τὰ πάντα πρὸς τὸ ὀνήσιμον καὶ κοινωφελές διευθύνει, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης τῶν γαμικῶν συναλλαγματῶν ὑποθέσεως, διάπυρον ἔχουσα ἡ ἐκκλησιαστικὴ πρόνοια τὴν περὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἡμετέρου γένους μέριμναν γενναίως καταβάλλεται τὴν ἐπιμέλειαν καὶ σπουδὴν. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ἐνεφανίσθη ἡμῖν συνοδικῶς προκαθημένους κοινὴ ἐνυπόγραφος ἀναφορά τῶν προσεστώτων καὶ προκρίτων χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας Νικομηδείας διὰ τοῦ ἀρχιερέως αὐτῶν κυριάρχου τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἱερωτάτου μητροπολίτου Νικομηδείας κύρ Διονυσίου κτλ., ἐν ᾗ κοινῶς καὶ συμφώνως ἐξιστοροῦσι τὰς εἰς τοὺς γάμους καὶ ὑπανδρείας αὐτῶν συμβαινούσας κατ' ἐκάστην δεινὰς καταχρήσεις καὶ φθοροποιὰς βλάβας ἐκ τῆς ἀπολύτου καὶ ἀπεριορίστου πολυτελείας τῶν γαμικῶν προικοδοτημάτων, καὶ ὅσα ἄτοπα καὶ παράλογα γίνονται ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς προικῆς, ἐνεκὲν ἐπικρατησάσης τινὸς ὀλεθρίου τοπικῆς συνηθείας, ἣ μᾶλλον εἰπεῖν δεισιδαιμονίας, ἐναντίας τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, καὶ τῶν νόμων τῆς θείας οἰκονομίας. Τοιαῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ ἀηδῇ καὶ παγγάλεπα καὶ εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα βλαπτικὰ ἐξιστοροῦσιν οἱ εἰρημένοι χριστιανοί, συμβαίνοντα εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν ἐκ τῆς κακῆς τῶν προικοδοτημάτων συνηθείας καὶ παρascευάζοντα ἐπαχθῇ καὶ ἀνήσυχον ὅλων τῶν κατόικων χριστιανῶν τὴν ζωὴν. ὅπερ καὶ μετὰ φρονήσεως διανοηθέντες καὶ συσκεφθέντες οἱ προσεστώτες καὶ πρόκριτοι τῆς ἐπαρχίας Νικομηδείας, ἐξητήσαντο ὁμοφώνως, τῇ συγκαταθέσει καὶ γνώμῃ τοῦ ἀρχιερέως αὐτῶν συναδέλφου ἡμῶν περισπουδάστου ἁγίου Νικομηδείας, παρὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς προνοίας τὴν παντελῇ κατάργησιν, τῶν γενομένων καταχρήσεων καὶ ἀτόπων καὶ παραλόγων πράξεων περὶ τὰς προικοδοσίας καὶ γάμους τῶν νυμφευομένων, καὶ τὴν διαρρύθμισιν καὶ περιορισμὸν τῶν περὶ τοὺς γάμους παρὰ τῶν γονέων ταῖς θυγατρῶν ἐπιδιδόμενων προικοδοσιῶν, καὶ λοιπῶν κοσμημάτων, καὶ θερμῶς ἐδεήθησαν ἀπὸ κοινῆς γνώμης, ἵνα ὁροθετηθῶσι κανόνες περὶ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς ἐπαρχίας ταύτης γινομένων συναλλαγματῶν καὶ προικοδοσιῶν, καὶ ἐμποδισθῶσι μὲν ἅπασι αἱ καταχρήσεις, ὅλα τὰ περιττά, καὶ ἐπιζήμιοι ὑπερβολαί, ἀποκατασταθῶσι δὲ τὰ σεμνοπρεπῆ περὶ ταῦτα καὶ μέτρια, καὶ τὸ καθ' ἕκαστον τῇ χριστιανικῇ διαγωγῇ, καὶ τῷ ραγιαδικῷ χαρακτῆρι καὶ πολιτεύματι, καὶ ἐπικυρωθῶσι διὰ συνοδικῶν γράμματος ἡμῶν, ὅσα κοινῶς ὁ χριστιανὸς οὗτος λαὸς ἔσπερξε καὶ ἀπεφάσισε. Καὶ δὴ πρὸς τὴν δέσιν αὐτῶν ἐπινεύσαντες ἐπηνέσαμεν τὴν θεοφιλῆ αὐτῶν σκοπὸν, καὶ ἀπεδεξάμεθα εὐχαρίστως τὸ αἶτημα ὡς θεάρεστον καὶ κοινωφελές ἀγαθόν. Ἐφ' ᾧ καὶ κοινῇ γνώμῃ συνοδικῇ τῶν ἐνδημούντων περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ